

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 23.

Indult Bétsből, Pénteken, Mártzius' 19-dikén, 1830.

B é t s.

Az Austriai Ts. K. egyesült Udvari Cancellaria, minekutánna Fő Tiszt. Paulini András Úr halála által a' Morva Országi és Sléziai Augsburgi Conf. tartó Evangelica Ekklezsiákra ügyelő Superintendensi hivatal megüresült, Fő Tiszt. Lumnitzer János György Urat, Lötsei születésű Hazánkfiát, Brünni Evang. Predikátort és Esperestet méltóztatott Superintendensnek kinevezni.

A' tegnap előtti Bétsi Ujságban a' 9 dik Lajstroma adatott ki azon pénzbeli segedelmeknek, mellyek a' vízáradás által megkárosodott szegény sorsú Bétsi lakosok számára a' Ts. K. Biztosság-nak általadattak. Ennek summája 5969 for. megy Conv. P.

A' tegnapi Bétsi Újság a' 10-dik Lajstromát közli az ugyan e' végre bényújtott pénzbeli segedelmeknek; mellyeknek summája 8337 f. 50 kr. megy.

Marianna Ts. K. Fő Hertzeg Asszony adatott által 500 for. C. p.

Ő Kir. Magassága a' Luccai Hertzeg, most itt Bétsben mulatván, 1600 Conv. for. adatott által, a' vízáradás által inség-re jutott szegény lakosok felsegállítására.

Az Udvari Theátromban a' Burgnál Mártz. 11-dikén a' bevétel ugyan e' végre fordított, és ez a' jövedelem 4159 for. 50 kr. ment Conv. P.

Egynehány itt lakó Israeliták, kik Török jobbágyok, adtak 257 f. 50 kr.

Frantzia Ország.

Páris Febr. 7-dikén. A' Követek Házának Mart. 6-diki Ülésében megesett a' négy Vice-Elölülőknek elválasztása. Kik is ezek: Dupin az öregbik, Bordeaux, Cambon, és Martignac Urak. — Hétfőn Mart. 8-dikán a' Titkoknoknak kinevezése fogja a' Házat foglalatoskodtatni.

Labbey de Pompieres Úrnak, mint a' Házideiglenes Elölülőjének Mart. 6 kán estvéli 8 órakor szerentséje volt az Elölülőségre kiválasztott öt Candidatusoknak neveit Ö Fgének a' Királynak általnyújtani. A' közönséges vélekedés szerént, a' Király választása Royer-Collard Úrra fog esni. — Megjegyzésre méltó a' mostani Parlamentről, hogy benne a' jobb Oldal példa nélkül erőtlen (l. M. K. 22-dik Szám, 171 old.) sem a' kilentz Bureauknak Elölülői között, sem az Elölülőségre választott öt Candidatusok között, sem a' Vice-Elölülők között nintsen tsak egy is, a' ki a' jobb Oldalról való volna. —

Constant Benjamin Úr az Üléséken nem jelenhet meg, mivel több napok olta terhes betegen fekszik. —

Páris Febr. 8 dikán. Kit nevez ki a' Király a' Követek Házának Elölülőjévé, a' feltett öt Candidatusok közül — még nintsen tudva. Ez a' késedelme-

zés a' kinevezésben, sok féle elmélkedésekre ad alkalmatosságot.

A' *Drapeau blanc* nevű (Anti-liberalis) Journalnak Kiadója Guibal Úr, tegnapelőtti levelének egy tikkelyjéért törvénybe idéztetett. Azon tikkelyben azt tanátsolja a' *Drapeau blanc*, hogy a' mostani környüllások között mulhatatlanul szükséges a' Követek Házát széljel oszlatni, és a' Megyékkel új Követeket választatni, elébb mindazáltal a' Választó-törvényt (egy Kir. Rendelet által) megváltoztatván. A' vád, melly alól magát Guibal Úrnak a' törvényszék előtt menteni kell, így vagyon feltéve: hogy a' Követek Házának constitutionalis tekintetét és hatalmát az említett tikkelyben ellenségesen megtámadta.

Szász-Roburgi Hertzeg Leopold a' napokban Párisba várattatik.

Generalis Barradas, a' ki most Párisban vagyon, a' *Quotidienne* Kiadóhoz a' következő levelet küldé: „Páris Febr. 24-kén 1830. Uram! Mély fájdalommal hallottam Párisba jövetelemmel, hogy az Úr Journaljában az én Capitulationnak oka a' legilletlenebb árulásnak tulajdonított, azzal a' hozzáttétellel, hogy én Új-Orleansba azért mentem, hogy ott semmirekellőségemnek jutalmát elvégyem. Nem tudom mi indíthatta az Urat, e' vádnak elhitegetésére egy olyan Tiszt ellen, a' kinek önnhaszonleséstől tisztaságát még ellenségei is megesmerték, a' ki Fejedelmének szolgálatjában 14-szer hajózta keresztül az Oceánt, és a' kinek minden vagyona nem egyébben, mint ditsőséges sebhelyekben és szeplőtelen névben áll. Az én Capitulationnak okát, ha külföldben is már az egész Világ nem tudná: könnyű lenne nekem megbizonyítani, hogy én, ellenségeimet mindenütt,

a' hol vélek találkoztam, megvertem, egész Artilleriájokat elvettem, noha ők 10szerte számosabbak valának nálam; és hogy én tsak akkor léptem Capitulationra, midőn már semmi más menedék nem volt, és minenkutánna már, a' legrettenetesebb három gonoszokkal, az éhséggel, a' döngnyavalyával, és az Elementumoknak dühösségével, sokáig hartzoltam. Abban a' pillantásban, mellyben az Alku-szegődés készült, katonáim közül 1,200-an betegen feküdtek az Ispotályokban, a' hol, nem lévén Orvos és Orvosi szerek, gyógyulásokat nem találhatták; tsak 600 emberem volt még szolgálni bíró, de a' nagy Strapatziák miatt ezek is megerőtlenedve. — 'S kotzkára kellett volna e' már tennem ezeknek a' Vitézeknek életét is, egy makats és haszontalan ellent állás által? Nemde inkább szerentsének kell tartanom, hogy egy ilyen nyereséges Capitulationt nyerhettem, mellyet az ellenség bizonyosan nem adott volna, ha állapotunkat tudta volna? Az én útazásom Új-Orleánsba, annak a' (Tampicoban tartatott) Hadi tanátsnak következésében történt, mellyben elvégeztetett, hogy én az Expedicio maradványinak megszabadítására menjek Új Orleánsba, mint Tampicohoz legközelebb eső városba, hajókat szerezni, mellyek katonáimat Havannába elszállíthassák. — Az itt mondottaknak hivatalos bizonyosságai kezeimben vannak, annál fogva ellenségeimet, ha ellenemre felelnének, könnyű leszen nekem megszégyeníteni. Az a' Royalistalelek, melly az Úr Journaljában Uralkodik, nem hágy felőle kételkedni, hogy az Úr sajnálni fogja azoknak a' hirleléseknek felvételét, mellyek egy — az Úrral egy gondolkozású Tisztnek, a' kinek Királyához való hívsége eleitől fogva határtalan volt, és a' ki kész annak új bizonyosságait adni, betsületét Compro-

mittálhatják vala. Fogadja el az Ur'sa't.
(alá írás) Isidoro Barradas.“

Páris Mártz. 9-dikén. A' Fő Rendek Házának Mártz. 8-ki Ülésében Gróf Simeon, mint Referense annak a' Biztosságnak, melly a' Válasz Felírásnak megkészítésére kineveztetett, bényújtotta a' Biztosság munkáját, melly midőn közönségesen felolvastatnék, a' jelen lévő 226 Szavazók által, tsekély változtatásokkal, jóvá hagyattatott és egy akarrattal elfogadtatott. — Ennekutánna kinevezteték egy nagy Küldöttség, melly a' Felírást a' Királynak elvigye.

A' Követek Házának Elölülőjévé a' Király Royer-Collard Urat nevezte ki. — A' Mart. 8 diki Ülésben a' Ház, Titoknokokat választott magának. — Royer-Collard Ur a' holnapi Ülésben fog bé iktattatni az Elölülői székbe.

A' Toulouse-i Journal azt beszél, hogy a' Algíri Deynél az Artilleriának Vezére, egy Frantzia tiszt Raoul nevű, hajdan fő tisztje a' Frantzia Artilleriának, a' ki Napoleonnal Elbában volt, és későbbben némelly Politikai perek miatt Frantzia Országot kéntelen volt elhagyni.

N a g y B r i t a n n i a.

London Márt. 6-dikán. Az Alsó Háznak Márt. 5-diki Ülésében újra előjött az East-Retfordi kérdés, és tanátsoltatott, hogy a' Választó-jus, mellyet ez a' falu elvesztett, Birminghamnak adattassék. De a' javallás 153 voksal 119 ellen félretétetett.

A' Kelet India kereskedésének (Chinával) megvisgálására ki nevezett Parlatenti Biztosság elkezdette visgálódásait. Több férjfiak, kik a' Kelet Indiai dolgoknak hogyan állását esmérik kihallgattattak. Sok megjegyzésre méltó dolgok jönnek ez alkalmatosságra. Az első,

a' kit kihallgattak, Marjoribanks Ur volt, a' Cantoni Factoreynak tagja, a' ki a' Chinával való kereskedésről sokszoros felvilágosítást tud adni. A' Hong név alatt esmeretes Chinai Kereskedők, kik által foly az egész kereskedés, számszerént tsak heten vagynak. Ha ezek nem volnának, a' kereskedés igen rosszúl menne, minthogy a' Chinai nép nem barátja a' kalmárkodásnak. Ezek a' hét Hong-Kereskedők szerzik-össze a' birodalomból a' Theát a' Külföldi vevők számára. A' fekete Theát egyedül veszi a' Kompania, de a' zöld theát az Amérikaiaiak is vásárolják, ök a' Kompánia vetélkedői. De az utóbbi esztendőben igen leszállott az Amérikaiai Kereskedés, nevezetesen 1828 ban, a' mikor Decemberben ő (Marjoribanks) Cantonból eljött, egész esztendő alatt tsak 12 Amérikaiai hajó kereste meg Chinát. Az Amérikaiaiak általjában vesztességgel üzük a' Kereskedést. Magok a' Chinaiak is idegenkednek tőlök. Ha u-qua, egy a' legelső Hong-kereskedők között, néki (Marjoribanks Urnak) beszéllette, hogy az Amérikaiaikkal való kereskedésben nintsen haszon, azért hagynak fel véle a' Hongok, ő is azért hagyta el őket. A' Kelet Indiai Kompania az, egyedül, a' mellynek meg van engedve, hogy a' Khinai Igazgatószékhez Khinai nyelven Előterjesztéseket adhasson. Az Anglus Factoreynak sok tagjai (Cantonban) igen jól tudnak Chinusul, névszerént Dr Morrison eppen olyan folyvást beszéll Chinusul, mint Anglusul. A' Kelet Indiai Kompania igen munkás a' Chinai nyelv esmérétenek terjesztésében, és a' Dr. Morrison Chinai Szótárjának nyomtatására legalább is költött 12,000 f. st. Ezt a' Szótárt Japánban is igen szeretik és veszik, mert a' Japániaik ugyanazon betűkkel irnak, noha nyelvek különbözük a' Chinaitól.

Morrison jámbor tüzes munkás és fáradhatatlan férjfiu; Chinába küldetésének tzeljából (a' Tértésből) nem leve ugyan semmi, de azért mindeneiktől, a' kik esmérik nagyra betsültetik. — Az Előkelő Chinaiak a' Factoryba sokszor eljönnek, és a' Kompania tisztjei a' Vice Királyt meglátogatják; de az ilyen alkalmatosságokkal nem lehet hivatalbeli dolgokról beszélni, mert azt a' Chinaiak illetlennek tartják. A' Vice Király fia egyszer egy Anglus Hajón megvendégettetett. — A' száraz Kereskedésnek főága az Opium, melly közép Ásiából mintegy 14 milliom Dollarnyi mégyen bé esztendőnként Chinába. A' Chinai portékákért az Anglusok gyapjúszöveteket adnak. A' Kelet Indiai Kompania petsétjének olyan tekintete van, hogy a' Posztó-tsomók a' Kompania petsétjével bontatlan mennek a' birodalomnak legszélsőbb határáig. 's a' t. — A' másik, a' ki kihalgattatott, Davies Úr (esméretes több fordításai által Chinai nyelvből) a' ki 17 esztendeig lakott Chinában, a' Chinaiaknak szokásait, erköltséit igen jól esméri és a' bizodalomnak belsejébe több száz mértföldekre bé utazott. Kísérője volt ő Lord Amherstnek is Követ korában. Ő is azt állítja, a' mint Marjoribanks Úr, hogy a' Chinaiak nem kedvelik a' kereskedést, noha az Igazgatószék által látja annak fontosságát. A' mi annyival tsudálatosabb, mivel egyébaránt a' pénz Chinában is, mint Európában, betsület és rangot ad. Ő (Davies) nem egyszer kétszer látta, Lord Amherst Követsége alkalmatosságával a' legelső Mandarinokat a' Vice Király palotájában, a' kiket későbbben estve ott talált a' mulatságokban, mellyeket a' Hong Kereskedők adtak. Ezek közzül némelleyek nagyon gazdagok. Hau-qua példánakokáért roppant kintsel bír. Az Ameri-

kaiak Kereskedése Chinával, igen kitsin az Anglusokéhoz képest. Az Amérikából Chinába menő portékák betse nem nagyobb 800,000 Dollárnál, az Angoly műveké ellenben, mellyek évenként Chinába mennek, 800,000 f. sterlinget térszen. A' posztót a' Hong-kereskedők veszik meg és Thehát adnak érte. A' posztó árrát Taël szerént betsülik meg; ez egy képzelt pénz, de a' mellynek a' folyamata állandó 6 Sh. 8 Pence (mintegy 3 f. ezüstben). A' tiszta ezüstöt (Sei-tsi) nem veszik el a' Chinaiak. A' posztó-félén kívül nehéz eladni más Brittus műveket, minthogy a' Chinaiak nagyon ragaszkodnak régi szokásaikhoz. Egyedül a' fejer Tzitz (Kattun) kél el, minthogy azt minden féle színre megfesthetik. — Egyébaránt a' Chinaiak igen irígyen nézik az Anglusoknak hatalmasodását Indiában, Nipálban, Ávában és a' vélek határos tartományokban. A' Birman háború alatt, egy Chinai Generalis közel a' határhoz állott egy táborral. A' Chinai Birodalom Statistikájából rendkívül keveset tudhatni, és azokra a' tudósításokra, mellyek róla írva vagynak, igen keveset lehet építeni. 's a' t.

Waterfordban Irlandiában Márt. 1 napján Parlamenti Képviselővé választott Lord Beresford 438 voksal. A' vetélkedőjének Barron Urnak (a' Katolikus Candidatusnak) 309 voksa volt.

O r o s z O r s z á g.

Pétervára, Febr. 27-kén. A' Tsászári téli Palotában Febr. 23-kán, a' dtsőségesen végzett török háborúból vissza érkezett Generálisoknak és Haditiszteknek nagy Tsászári ebéd adattatott, mellyre a' Fő városban jelenlévő Haditiszteken kívül a' Honnyi és Külföldi Diplomatikusok is meghíva valának. A'

Sz. György Szálában és a' Fejér szálában 700 személyre volt asztal terítve. Az első Szálában, szemközt a' Thronussal, terített asztal Ö Fgeknek a' Tsászárnak, a' Tsászárnénak, Mihály Paulovits Nagy Hertzegnek, Albert és Sándor Burkus Kir. Hertzegeknek, és Sándor és Ernest Würtembergi Hertzegeknek. Itt ültek azon kívül: Wolkonski Hertzegné, Orloff Grófné, Modene Grófné, Urussov Hertzegné, Baranovné Aszszony, a' Frantzia, Dániai, Hannoverai és Burkus Kir. Követek, Gener. Báró Müffling, Gener. Gróf Tolstói, a' Tsászári Háznak Ministere Hg Wolkonski; Gróf Langeron, Wassiltsikoff Preradovits, és Hg Trubetzko Generalisok; Finantz Minister Gróf Cancrin, Vice Cancellarius Gróf Nesselrode, Fő Udvari Marsal Nariskin, Fő Tzerimonia mester Gróf Potocki, Fő Gyontató Pap Mosovski, Gróf Matuscévits, Senator Borosdin, több Generalisok, és néhány Austriai, Frantzia, és Burkus szolgálatban lévő Tisztek. Előtte ennek a' nagy asztalnak, két sorban állottak 8 asztalok a' haza jött Gárda-Regementek tisztjeinek számára. A' Fejér Szálában 7 asztaloknál ültek a' Finnlandiai Gárdának, a' Testörző Dragonyosoknak, Uhlanusoknak, Huszároknak, Vadászoknak, Kozákoknak, Krimiai Tatároknak 's a' t. tisztjeik. — Az ebéd alatt, a' Portrait-Szálából hadi mu'sika zengedett. Az ebéd vége felé boldoggá tette a' Tsászár a' jelenlévő Vitézeket, és ő benne a' győzedelmekhez szokott egész Orosz tábort, poharat iván „Az Orosz Ország Vitéz katonáinak jó egészségéért!” — Annakutánna Mihály Nagy Hertzeg ivott poharat Ö Felségének a' Tsászárnak egészségéért. —

Generalis Hg Bebutoff kinevezett Fő Vezérré Örmény Országba. —

Tiflis, Febr. 4-kén. Persiai Hg Chosrev-Mirza, minekutánna bagásiájának elkésése miatt három hetekig itt mulatott, Jan. 31-kén útját tovább folytatni elkezdette. Generalis Rennenkampf, mint kísérő, együtt utazik Ö Kir. Hertzégével a' határszélig, a' hová az Atyja Abbas Mirza eleibe fog jöni, a' ki, a' mint halljuk viszontlátása után nagyon óhajtozik, és Kurdest faluban (az Araxes vize mellett) várja, hogy minél előbb láthassa.

Erzerumban Dec. 16-dikán nagy tűz volt. A' tűz a' Szeraszkir Házában ütött ki egy régi és rosszúl rakott kéményen. Minthogy az útszák ebben a' Városban igen keskenyek, és a' háznak felsőbb emeletei tsupa fából vannak készítve, a' tűz irtóztató gyorsasággal terjedt; és az egész város könnyen prédájává lehetett volna a' lángoknak, ha az Orosz katonák nem lettek volna. De minthogy itt Vízipuskák vagy tűzoltó eszközök nintsenek, lehet képzelni, milyen nehézséggel kellett katonáinknak, a' már erőre kapott tűznek megoltásában küzdeni. Az Ásiaiak bámulva nézték azt az eleven gyorsaságot, és rendet, mellyel az Oroszok dolgoztak; meg is vallják az Erzerumiak, hogy Városoknak megtartását egyedül az Orosz katonaságnak köszönhetik.

Báró Humboldt Sándor Úr, az Ural és Altai Hegyek bányáiból ki kerülő nemes-értzeknek mennyiségéről a' következő tudósításokat közli: „Az Orosz birodalom, hivatalos tanúlevelek szerént, 22,000 Mark aranyat és mintegy 77,000 Márk ezüstöt kap bányáiból esztendőnként. Nevezetesen 1828-ban kikerült a' bányákból:

- 1) Aranyban 318 Pud = 21,256 Koloniai M.
- 2) Ezütben 1093 Pud = 76,498 Márk
- 3) Platinában 94 Pud = 6,570 Márk.

É' szerént a' bányá mívelésből, esztendő alatt, béjött Arany tészen 4,896,000 Burkus tallért, az Ezüst 1,071,000 tallért; öszveséggel 5,967,000 tallért.

Maga az Ural Hegye 1814-től 1828-ig 1551 Pud az az 108,553 Márk nemes érzet adott, mellynek betse, pénzben 23,881,000 Tallér. Most közelébb 1829-ben, az elsőbb hat hónapok alatt, az Urali Bányákból kikerült 1) Aranyban, 142 Pud és 2 font 2) Platinában, 43 Pud és 31 font.

B e l g a O r s z á g.

A' Scheveningeni tengerpartnál Febr. 20-kán egy, soha nem látott ditső jelenés adta elő magát. Az azelőtti napokon a' tenger habjai rettenetes nagyságú jégdarabokat hajtottak és halmoztak fel a' partszélére. A' magasan feltolt jéggát meszsze elnyult, Katvyk-tól fogva egészen addig, a' hol a' Maas vize a' tengerbe ömlik, és olly magosan felemelkedett, hogy az Ocean vizét sehonnan a' partról látni nem lehetett. Febr. 20-dikán reggeli 10 órakor elkezdett viaskodni a' tenger hullámja ezzel az új nemű gáttal. A' habok olly dühösen tsapkodták a' jég torlást, hogy az emberek eleinte tengeri ütközetről gondolkoznának, mivel úgy tetszett, mintha valami siket, távolról jövő ágyu dörgést hallanának. A' habok megkettőztetett erővel verték az akadályt, iszonyú nagyságú jég darabokat felvetettek a' levegőbe, mellyek közzül némelleyek a' fővényre estek le a' parton kívül. A' tengerzajjának ereje olly nagy volt, hogy körülbelöl más fél óra alatt minden jéghegyeket, alólról kimosván, öszve tört zúzott és eltakarított, úgy hogy délutanni 2 óra tájban a' tengerpart tiszta és szabad volt.

Bataviából Oct. 17-kéröl levelek jöt-

tek Amsterdámba. A' felzendült honnyiakkal való háborút (Java szigetében) a' Kormányzék mind ez ideig nem tudta letsendesíteni. A' pártosok feje Diépo-Negoro seregével együtt a' Progo és Bogomonte vizek között táborozik. — Vagyon azomban reménysége a' Kormányzéknek, hogy a' békességet valahára Bataviának megszerezheti. A' nép bele unt a' hadakozásba, és sok helyen önként visszatér az engedelmességre. A' Pártos vezérnek Diépo-Negoronak két testvérjei, és több alvezérek, alája vetették magokat a' Belga Kir. Kormányzéknek. Ez 20,000 piaszternyi jutalmat tett fel a' Diépo-Negoro fejére. — A' hazájok függetlenségéért küzdő férjfiakat, 's az ellenséget illyen módon akarni meggyőzni — kevés nagy lelkűségre mutat.

Brüssselben Márt. 2-dikán, Potter Lajos, a' ki bizonyos Politikai vétéségéért eddig is rabságban ült, Tielemans Ferentz Referendarius a' Külső Ministeriumnál, Cochi-Mommens az Alföldi Couriernak Kadója, Barthels a' Catholique Kiadója, Stracten a' Belge Kiadója, Nepe a' Vaderlander Kiadója — mind hatan, mint pártos zendítők per alá fogattattak. (Vesd egybe M. K. 18 Szám.)

Á m é r i k a.

Buenos-ayres Dec. 14-kén 1829. Ez előtt esztendővel, Dec. 1 napján 1828 a' Gener. Lavalle Revolutioja megosztatta a' törvényhozó testet; a' diadalmas ellenkező Fél Dec. 1 napján 1829 ugyan azt vissza állította. A' közben eltölt esztendő egyik legvéresebb részét teszi ezen ifjú Status Históriajának; annak követkeéseit még a' jövő Nemzetség is fogja sinleni. De a' zivatarnak, melly az új Köztársaságnak gyenge Épületjét fundamentomában megrázkodtatta, most

már vége van, és a' törvényhez 's a' Constitutional rendhez való vissza téréssel újra fellép Buenos-Ayres a' szabad Státusoknak sorába. Keservesen meglakolt a' jó útról való eltéréséért; de ez a' fájdalmas tapasztalás, meglehet, jó gyümölcsöket fog teremni. — A' vissza állított Képviselői Gyűlésnek legelső lépése a' volt, hogy Fő tisztviselet választson. A' választás, szinte közönséges egy akarattal, Don Rosasra esett, a' ki barátjának Dorregonak (a' kit Lavalle olly gyalázatosan megöletett) halála után a' Lavalle ellen felzendült fegyveres Oppositionnak vezére volt, és a' tsatamezőt diadalmasan megnyerte. Ő választatott Kormányozójává a' tartománynak, és ez a' választás, győzedelmének gyümöltse. Hogy Rosas egy a' leggazdagabb, és tekintetesebb Polgárjai közül hazájának, az kétségen kívül van. De hogy valjon ö-e' a' legérdemesebb férjfiú az első Hivatalra, a' már más kérdés, mellynek megfejtését a' jövődtől várhatni. Apjának marha-nyájjai között nevedvén fel, sem neveltetése sem pallérozódása nintsen; de ebéli fogyatkozását kipótolja néminémüképpen a' jeles természeti ész, mellyel bír, és az a' magával egyezés, melly neki tulajdona mind a' gondolkozásban, mind a' tselekvésben. Ministereinek választása újabb bizonytságot téshen e' részben róla, valamint arról is, hogy neki eltökélt szándéka dítseretesen uralkodni és magát mindenben a' Constitutiótól kiszabott sinor mértékhez tartani. A' belső Minister a' munkás és egyenes szívű Dom Guido, a' Finantz Minister a' tapasztalt ügyességű Don Garcia, mind ketten megmaradtak hivatalaikban; ellenben a' Hadi Minister, egy kétséges hírben álló ember elbhotsáttatott, és helyébe Rosas Gen. Balcarce Urat választot-

ta, a' ki ezen hivatalt már egyszer, Dorrego alatt, nagy megeledésére mindeknek viselte. Rosas Kormányozó kéntelen a' hivatalos dolgoknak vitelét, mellyhez tellyességgel nem ért, Ministereire bízni. Szerentse azért az Országra nézve, hogy maga mellé ollyan férjfiakat választott, a' kik a' mostani környülállások között kétszeres terhű hivatalaiknak megfelelehetnek. Ezen választásnak hihetően sok Európai Kereskedő Házak fognak örvendeni. Mert, a' mint számígtatják, a' közelebbi 4 esztendőnek lefolyta alatt 20 milliom Piasternyi (50 milliom forintnyi) Európai Tőkepénz feneklett meg úgy szólván, Buenos-ayresben a' pénz-folyamatnak megaljasodása miatt, mellyet most tsupán rendkívül való veszteséggel volna lehetséges Európába által vinni. Igy pedig, reményleni lehet, hogy bölts Igazgatás alatt, melly az Országnak segedelem forrásait felkeresni és használni tudja, a' Hitel ismét felemelkedik és akkor osztán a' tengertúli Hitelezőknek alkalmatosságot leszen Tőkéiket veszteség nélkül (legalább nagy veszteség nélkül) ismét megkapni.

N é m e t O r s z á g.

A' Nassaui Hertzegségben Márt. 2-dikán a' Rendeknek Gyűlése megnyittatott. — A' Hannoverai Királyságban az Ország jövedelme a' közelebbi Számadó esztendőben, az az Jul. 1-ső napjától 1828, Jul. 1-ső napjáig 1829 — volt: 3,640,199 Tallér, és így 80,000 tallérral több, mint a' mennyire előre számittatott.

A' Bavariai Király, a' ki most egészségének tellyes vissza állítására Olasz Országba utazik, mulatását darab ideig Ischia Szigetében fogja venni. Ennek

a' Szigetnek igen kellemetes és egészséges Eghajlata vagy, és a' tengerpart-hoz közel esik. — A' vízáradások sok helyeken Németországban, iszonyú károkat tettek. A' Bremai Újságnak fele része tellyes ilyen szomorító tudósításokkal a' víz árja alá temetett környékről.

Könyv-esmertetés.

Tanátsolatok a' Magyar Országgi Mezei Gazdák számára. Szerkesztett Balásházy János által. Sárospatakon 1829. lap. 255.

E' jeles kis Munkának születésére az a' nemes Jutalomtétel szolgáltatott alkalmatosságot, mellyet Tek. Dercsényi Pál Úr 100 aranyokban feltett annak az Irónak, ki a' Mezei gazdaságnak Hazánkban tzelarányosabb, értelmesebb és gondosabb üzése modjáról, legjobb munkát készít, melly főképpen a' kisebb birtokosoknak és gazdaságbeli tiszteknek használjon. — Az Egész V Szakaszokra oszlik, mellyek között az első, elvezeti az Olvasót azon szempont-ra, mellyről a' Szerző kívánja munkáját nézetni és ítéltetni; a' második átaljában a' Míveltségről, és annak okairól értekezik, miért hogy Hazánk abban hátramaradott; a' harmadik, elebb röviden előterjesztvén, mit értsen a' Szerző az alatt, hogy a' gazdaságbeli dolgokban szükséges előmenni — megnevezi, mik légyenek ezen előmenetelnek közelébbi két nagy akadályai; az egyik,

fekszik a' földekben, mellyeket a' mostani környülállások között, a' kisebb birtokiak nem mivelhetnek esméretekhez képpes, hanem úgy, a' mint a' Helynek szokása hozza magával; a' másik, vagy, magokban a' földmívelőkben, kik (átaljában vévén a' gazdálkodó Közönséget) intellectualis tekintetben hátra vannak. Orvosságot ajánl ezek ellen a' Commassatiokról tett figyelmet érdemlő javallataiban, és a' gazdaságos felvilágosodásnak előmozdítására alkotandó Intézeteknek igen helyes és bölts tanátslásában. A' negyedikben a' gazdaságos előmenetelnek távolabbi akadályai fejtegettetnek, és végre az Ötödikben előadatik, mitsoda következeteket lehetne várni, ha e' javallatok és tanátsolatok elfogadtatnának. — Az olyan munkák, mellyekben valamely Országos hátramaradásnak okai gondosan nyomoztatnak, és orvossági tanátsoltatnak, minden Nemzeteknél méltó betsben és ditséretben állanak. Az ilyen nemű Munkákra Hazánkban nagy szüksége vagy.

A' pénz folyamata Mártzius 20. dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	105 1/16
Az 1820-béli sorsosok,	184
Az 1821-béli hasonlók,	140 1/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	65 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	1340 1/10 for. ton, Conv. Pénzben.

A' mai postával küldjük Trentsin Vármegye Mappáját tisztelt Olvasóink között Azoknak, kik Újságaikat a' Bánhalmi, Egri, Kardszagi, Kassai, Miskóltzi, Tállyai, Tokaji, és S. A. Újhelyi Tsomókban vagy külön magánosan veszik, posta petsét alatt.